

Contextgerichte vragen - Laaggeletterdheid

- Het is belangrijk hoe je dingen formuleert in het gesprek met de ouder(s). Pas je communicatie aan. Eenvoudige communicatie is erg belangrijk als je niet goed kunt lezen, schrijven of minder gezondheidsvaardig bent. Pas je communicatie aan:
 - Praat niet te snel
 - Korte zinnen, eenvoudige woorden gebruiken
 - Vermijd beeldspraak en abstracte begrippen
 - Wees zo concreet mogelijk, dus niet tweemaal daags, maar 'bij het ontbijt in de ochtend en 's avonds bij het eten.
 - Beperk het aantal boodschappen per consult
 - Herhaal de belangrijkste punten
 - Geef veel ruimte voor vragen.
 - Stel open, neutrale vragen zonder oordeel
- Het is belangrijk dat ouders zich veilig en vertrouwd voelen en zich uitgenodigd voelen om hun verhaal te doen.
- Let op de opgestelde teksten in een mail van ouders. Het niet gebruiken van interpuncties kan bijv. een signaal van laaggeletterdheid zijn.
- Rond kijken is belangrijk in het huisbezoek. Boeken, tijdschriften etc. aanwezig?
- Laaggeletterden kunnen informatie minder goed begrijpen en zij kunnen het niet goed nalezen. Zij leren door voordoen, nadoen en automatiseren. Het is daarom belangrijk dat informatie wordt ondersteund door het te laten zien en ervaren. Doe een bepaalde handeling voor. Ook helpt het om je uitleg te ondersteunen met beeldmateriaal.
- Veel laaggeletterden begrijpen de uitleg of het advies van de arts of verpleegkundige niet. Professionals schatten vaak onterecht in dat hun boodschap wel wordt begrepen. Het is dus van belang om te checken of de ouder je heeft begrepen. Dat kan via de terugvertelmethode. Je benadrukt daarbij dat je wilt weten of je het goed hebt uitgelegd en vraagt bijvoorbeeld 'om zeker te zijn dat ik het goed heb uitgelegd, kun je mij in jouw eigen woorden vertellen wat ik heb gezegd?' of 'wat gaat je nu doen als je thuis bent?'
- Registratie KD+: Registreer Laaggeletterdheid in KD+ bij vermoedens van Laaggeletterdheid, als additionele informatie kan geregistreerd worden als het (nog) niet besproken is.

Contextgerichte vragen per onderwerp om Laaggeletterdheid te kunnen signaleren en met de ouder het gesprek te kunnen aangaan.

Informatie over babyverzorging, voeding, vaccinaties, voorkeurshouding etc:

- Heb je je voorbereid op de komst van de baby toen je zwanger was?
 - Zo ja, op welke manier?
- Gebruik je internet om informatie op te zoeken over babyverzorging?*
- Heb je belangstelling voor nieuwsbrieven en folders?*
- Heb je belangstelling voor het groeiboekje?*
- Heb je al in het groeiboekje of MijnKindDossier gekeken en gelezen?
- Heb je al eens ingelogd in het MijnKindDossier?
- Folders: Vind je het prettig om een folder te krijgen/ te lezen? Of heb je liever dat ik het (verder) uitleg?
- Hebben jullie de folder gelezen die ik gaf de vorige keer?
- Gebruik je de folders uit MijnKindDossier?
- Heb je behoefte aan informatie over fase/leeftijd van je kindje?

*Zo nee, wat vind je een fijne manier om informatie te krijgen? Informatie uitgelegd krijgen door de JV of JA in plaats van een folder of website?

Klaarmaken van kunstvoeding:

- Voeding: hoe gaat dit? Hoeveel schepjes doe je in de fles?
- Wie maakt de kunstvoeding voor je kindje?
- Indien moeder dit zelf niet doet: Wat vind je er lastig aan? Zou je dit zelf willen leren?

Gebruik van MijnKindDossier:

- Uitleg over MKD. Heb je een digiD? Ga je gebruik maken van MijnKindDossier?
- Zo nee, zou je dit willen leren?
- Uitleg over volgende afspraak, wijzigen via MKD. Ga je hiervan gebruik maken?
 - Zo nee, waarom niet? Zou je dit willen leren?

Opleidingsniveau ouders, werk:

- Opleidingsniveau ouders?
- Hoeveel jaar heb je onderwijs gehad?
- Wat voor werk?

Familie-anamnese:

- Familie anamnese: Dyslexie, wat bedoel je precies met dyslexie? Is dit vastgesteld?
 - Problemen met taal, en/of logopedie nodig gehad?
 - Er zijn veel mensen die moeite hebben met taal/ lezen en schrijven. Hoe is dat in jullie familie? En hoe is dat voor jou?

Gezin:

- Is er in jouw jeugd iets gebeurd waarvan je niet wilt dat jouw kind het overkomt? Pesten? Moeite met leren? Moeite met lezen & schrijven? Hoe zou je dit willen voorkomen?
- Praat je veel met je kindje? Weet je hoe goed het is voor je kindje om veel woorden/taal te horen?
- Ouderschap: veel informatie overal, hoe vind je dat? Heb je daar iets aan? Onzekerheid?
- Uit wat voor gezin kom je zelf?
- Wat wil je graag dat je kindje goed kan?
- Wat vond je fijn om samen met je ouders te doen?
- Heb je iets gemist in je eigen jeugd? Zo ja, wat?

Van Wiechen ontwikkelingsonderzoek (bij nagaan van communicatieve kenmerken):

- Contact met je kind? Praat je tegen je kind? Vertel je wat je doet tijdens bijv. de verzorging? Het is goed is om veel met je kindje te praten, hij/zij hoort dan heel veel woorden en dat is belangrijk om goed te leren praten.

Informatie over (voor)lezen & schrijven

- Hebben je ouders veel voorgelezen?
- Lees je zelf? Indien moeite met lezen & schrijven. Wat voor last heb je ervan in het dagelijks leven? Heb je hulp bij lezen en schrijven, bijv. brieven van belastingdienst, brieven van GGD?
- Indien wel lezen: Wat voor dingen lees je dan?
- Welke activiteiten doen je samen met je kindje? Lees je samen boekjes? Hoe lees je samen boekjes, welke boekjes hebben de voorkeur?